

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, την 1^η Σεπτεμβρίου 2020, με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Σαρμάς, Πρόεδρος, Σωτηρία Ντούνη, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Μαρία Αθανασοπούλου και Ασημίνα Σαντοριναίου, Αντιπρόεδροι, Γεώργιος Βοΐλης, Σταμάτιος Πουλής, Κωνσταντίνα Ζώη, Δημήτριος Πέππας, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Αγγελική Μυλωνά, Γεωργία Τζομάκα, Στυλιανός Λεντιδάκης, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Δέσποινα Τζούμα, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Κωνσταντίνος Παραθύρας, Ασημίνα Σακελλαρίου, Αργυρώ Μαυρομμάτη, Ευαγγελία Σεραφή, Κωνσταντίνος Κρέπης, Ειρήνη Κατσικέρη, Γεωργία Παπαναγοπούλου, Νεκταρία Δουλιανάκη, Νικολέτα Ρένεση, Αικατερίνη Μποκόρου, Βασιλική Πέππα και Γρηγόριος Βαλληνδράς, Σύμβουλοι. Γραμματέας η Ελένη Αυγουστόγλου.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας: Αντώνιος Νικητάκης, Επίτροπος Επικρατείας, κωλυομένης της Γενικής Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Χρυσούλας Καραμαδούκη.

Για να δικάσει την από 21.7.2020 (με αριθμό βιβλίου δικογράφων .../21.7.2020) προσφυγή της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «...Ανώνυμη Τεχνική Εταιρία» και τον διακριτικό τίτλο «... ΑΤΕ», που εδρεύει στ... .., οδός, ΤΚ ..., και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία παραστάθηκε διά του πληρεξούσιου δικηγόρου της Σταμάτιου Σταμόπουλου (ΑΜ ΔΣΑ 13272).

Με την ανωτέρω προσφυγή ζητείται η αναθεώρηση της 1247/2020 απόφασης του VI Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Οικονομικών, παραστάθηκε δια του Νομικού Συμβούλου του Κράτους Νικολάου Καραγιώργη.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο της προσφεύγουσας, ο οποίος πρότεινε την παραδοχή της προσφυγής.

Τον εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος ζήτησε την απόρριψη της προσφυγής.

Τον Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε την παραδοχή της προσφυγής.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη, με παρόντες τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από τον Αντιπρόεδρο Κωνσταντίνο Κωστόπουλο και τις Συμβούλους Θεολογία Γναρδέλλη και Ευαγγελία Σεραφή που είχαν κώλυμα (άρθρο 293 παρ. 3 και 336 παρ. 1 του ν. 4700/2020)

**Άκουσε την εισήγηση της Συμβούλου Κωνσταντίνας Ζώη και
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά τον νόμο**

1. Η κρινόμενη προσφυγή αναθεώρησης εισήχθη ενώπιον της Μείζονος Ολομελείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου με την 4/2020 πράξη του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. άρθρο 326 παρ. 4 του ν. 4700/2020 – φ. 127/29.6.2020 Α').

2. Για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής αναθεώρησης έχει καταβληθεί παράβολο συνολικής αξίας 200 ευρώ (βλ. τα ... και ... δεσμευμένα ηλεκτρονικά παράβολα της Γενικής Γραμματείας Ηλεκτρονικών Συστημάτων), το οποίο υπερβαίνει το κατά νόμο οφειλόμενο παράβολο, το οποίο ανέρχεται σε 150 ευρώ (άρθρο 335 παρ. 2 του ν. 4700/2020), και, συνεπώς, το υπερβάλλον του οφειλόμενου παραβόλου ποσό, ύψους 50 ευρώ, πρέπει να επιστραφεί στην προσφεύγουσα, ανεξάρτητα από την έκβαση της διαδικασίας (ΕλΣ Ολ. 1641/2020).

3. Με την κρινόμενη προσφυγή ζητείται η αναθεώρηση της 1247/2020 απόφασης του VI Τμήματος, με την οποία απορρίφθηκε, ως απαράδεκτη λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος, αίτηση ανάκλησης της προσφεύγουσας κατά της 3/2020 πράξης του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Περιφερειακή Ενότητα ..., με την οποία κρίθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή της ελεγχθείσας σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας .../ΠΕ ... και της προσφεύγουσας, με αντικείμενο την εκτέλεση του έργου «Συντήρηση λιμενικής εγκατάστασης, αποκατάσταση λειτουργικών βαθών, λειτουργική αναβάθμιση προβλήτα ε/ο σκαφών στο λιμένα», προϋπολογιζόμενης δαπάνης 460.000,00 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).

4. Η κρινόμενη προσφυγή, όπως αναπτύσσεται με τα από 21.8.2020 και 7.9.2020 νόμιμα κατατεθέντα υπομνήματα της προσφεύγουσας, έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και κατά τα λοιπά νομότυπα και πρέπει ως εκ τούτου να εξεταστεί περαιτέρω.

5. Ο Κώδικας Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 (φ. 52 Α'), και ήταν εφαρμοστέος κατά τον κρίσιμο για την κρινόμενη υπόθεση χρόνο, στο άρθρο 35 παρ. 5, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 73 παρ.2 του ν. 4146/2013 (φ. 90 Α') οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται αναλόγως, σύμφωνα με τα άρθρα 36 παρ. 1, 2 και 5 του ίδιου Κώδικα, και στις αιτήσεις ανάκλησης κατά πράξεων των Επιτρόπων και Κλιμακίων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που αφορούν στον έλεγχο νομιμότητας συμβάσεων έργων που συνάπτονται από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ορίζει ότι «[α]ιτήσεις ανάκλησης των πράξεων των Κλιμακίων που αποφαινόμενοι ότι κωλύεται η υπογραφή της ελεγχόμενης σύμβασης, υποβάλλονται (...) από αυτόν που έχει σπουδαίο έννομο συμφέρον προς τούτο (...)».

6. Κατά την έννοια της ανωτέρω διάταξης, προϋπόθεση του παραδεκτού της αίτησης ανάκλησης, εξεταζόμενη και αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο, είναι η ύπαρξη «σπουδαίου» εννόμου συμφέροντος εκ μέρους του αιτούντος. Είναι δε «σπουδαίο» το έννομο συμφέρον, όταν αυτό α) αναφέρεται άμεσα στον ίδιο τον αιτούντα ήτοι είναι άμεσο, β) συνάπτεται με αυτόν με δεσμό ιδιαίτερο, λόγω της σχέσης του με τη νομική ή πραγματική κατάσταση, την οποία θίγει κατά τρόπο βλαπτικό η προσβαλλόμενη πράξη ήτοι είναι προσωπικό και γ) υφίσταται τόσο κατά την άσκηση της ως άνω αίτησης όσο κατά τη συζήτηση αυτής ήτοι είναι ενεστώσ στα εν λόγω δύο χρονικά σημεία (βλ. ενδεικτικά ΕλΣ Τμ. Μείζ. - Επταμ. Σύνθ. 3034/2014, 1435/2012, 3373/2011).

7. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα αναφερόμενα στις σκέψεις 8 έως 15 που ακολουθούν.

8. Με την 7/2019 πράξη της αναπληρώτριας Επιτρόπου της Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Περιφερειακή Ενότητα ... κρίθηκε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου της προγραμματικής σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας .../Περιφερειακή Ενότητα ... και του Δήμου ... για την υλοποίηση του έργου «Συντήρηση λιμενικής εγκατάστασης, αποκατάσταση λειτουργικών βαθών, λειτουργική αναβάθμιση προβλήτα ε/ο σκαφών στον λιμένα», προϋπολογιζόμενης δαπάνης 420.000,00 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ). Στο πλαίσιο της ως άνω προγραμματικής σύμβασης, η μεν Περιφέρεια .../ Περιφερειακή Ενότητα ... ανέλαβε, μεταξύ άλλων, ως φορέας υλοποίησης, την υποχρέωση να δημοπρατήσει, επιβλέψει και παραλάβει το έργο για λογαριασμό του Δήμου ..., καθώς και να εξασφαλίσει τη χρηματοδότησή του, ο δε Δήμος ... ως κύριος του έργου ανέλαβε, πλην άλλων, την υποχρέωση να παραχωρήσει τη χρήση του κατάλληλου χώρου (σύμφωνα με τις υφιστάμενες προδιαγραφές) εντός του λιμένα που είναι απαραίτητος για

την υλοποίηση του έργου, να διευκολύνει με κάθε τρόπο το τεχνικό προσωπικό που θα απασχοληθεί για την υλοποίηση του αντικειμένου της σύμβασης στη συγκέντρωση των απαραίτητων στοιχείων και πληροφοριών, να θέσει στη διάθεση της Περιφέρειας τυχόν διαθέσιμο προσωπικό του, το οποίο δύναται να υποστηρίξει την επίβλεψη του Έργου, καθώς και να παρέχει στην Περιφέρεια τις αναγκαίες πληροφορίες και μελέτες που έχει στη διάθεσή του και να συνεργάζεται μαζί της για την κατάρτιση του Τεχνικού Δελτίου Πράξης του Έργου.

9. Με την ...-.../2019 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας .../Περιφερειακή Ενότητα ... εγκρίθηκε η τροποποίηση της ανωτέρω προγραμματικής σύμβασης αποκλειστικά και μόνον ως προς το οικονομικό της αντικείμενο, το οποίο αυξήθηκε από 420.000,00 ευρώ σε 460.000,00 ευρώ. Η τροποποιητική αυτή σύμβαση της αρχικής προγραμματικής δεν υποβλήθηκε στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

10. Σε εκτέλεση της ούτως τροποποιηθείσας προγραμματικής σύμβασης, η Περιφέρεια δημοπράτησε ανοικτό διαγωνισμό (βλ. διακήρυξη με αριθμό .../.../26.9.2019), προϋπολογισμού 460.000 ευρώ (με ΦΠΑ), ο οποίος κατακυρώθηκε στην προσφεύγουσα με την ... - .../22.1.2020 κατακυρωτική απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας.

11. Κατά τον έλεγχο νομιμότητας της ως άνω διαγωνιστικής διαδικασίας και του σχεδίου σύμβασης από τον αρμόδιο Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Περιφερειακή Ενότητα ..., ο τελευταίος, με την 3/2020 πράξη του, έκρινε ότι κωλύεται η υπογραφή με την προσφεύγουσα της ελεγχθείσας σύμβασης, με την οποία σκοπείτο να εκτελεστεί η ανωτέρω προγραμματική, με την αιτιολογία ότι η τελευταία αυτή σύμβαση, αφενός δεν υποβλήθηκε σε προληπτικό έλεγχο νομιμότητας από την Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αφετέρου δεν ήταν κατά την έναρξη της διαδικασίας δημοπράτησης ισχυρή, αφού δεν είχε ληφθεί η απαιτούμενη για την τροποποίηση, ως προς το ύψος του οικονομικού αντικείμενου αυτής, έγκριση, ως συμβαλλομένου μέρους, του αρμόδιου Δημοτικού Συμβουλίου ..., η οποία δόθηκε εν τέλει με την .../23.3.2020 απόφαση αυτού. Η ανωτέρω αρνητική πράξη κοινοποιήθηκε στην Περιφέρεια .../Περιφερειακή Ενότητα ... με το .../24.4.2020 έγγραφο του Επιτρόπου, με υπόμνηση της υποχρέωσης της Περιφέρειας να κοινοποιήσει την πράξη σε όλους τους συμμετέχοντες στη διαγωνιστική διαδικασία, έλαβε δε τον .../.../27.4.2020 αριθμό πρωτοκόλλου της Περιφέρειας.

12. Στη συνέχεια, η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας .../Περιφερειακή Ενότητα ..., με την ...-.../29.4.2020 απόφασή της, σε

συμμόρφωση με την 3/2020 πράξη του Επιτρόπου, ματαίωσε την ανωτέρω διαγωνιστική διαδικασία και αποφάσισε την εκ νέου δημοπράτηση του έργου.

13. Η μη υποβληθείσα στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου τροποποιητική σύμβαση (σκέψη 9) υποβλήθηκε προς έλεγχο στον αρμόδιο Επίτροπο, και αυτός με την 6/2020 πράξη του έκρινε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της ανωτέρω τροποποιητικής προγραμματικής σύμβασης.

14. Επειδή όμως κατά τα αναφερθέντα στη σκέψη 12, είχε ήδη ματαιωθεί η διαγωνιστική διαδικασία με την οποία είχε αναδειχθεί ανάδοχος της εκτελεστικής σύμβασης (σκέψη 10) η εν προκειμένω προσφεύγουσα, άσκησε κατά της ως άνω ...-/29.4.2020 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας την από 29.5.2020 προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών.

15. Εν τω μεταξύ, η προσφεύγουσα, έχοντας λάβει γνώση της 3/2020 πράξης του Επιτρόπου (σκέψη 11) στις 2.6.2020, όταν αυτή αναρτήθηκε στην πλατφόρμα του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων, εφόσον δεν της είχε κοινοποιηθεί νωρίτερα από την Περιφέρεια, άσκησε κατ' αυτής αίτηση ανάκλησης στις 3.6.2020.

16. Το VI Τμήμα, με την προσβαλλόμενη απόφασή του (εκδοθείσα στις 3.7.2020), απέρριψε την αίτηση ως απαράδεκτη με την αιτιολογία ότι ήδη κατά τον χρόνο άσκησης της αίτησης είχε εκλείψει το έννομο συμφέρον της ήδη προσφεύγουσας, δοθέντος ότι, ακόμα και αν, κατά παραδοχή της εξεταζόμενης αίτησης, ανακαλούνταν η προσβαλλόμενη πράξη, τούτο δεν θα συνεπαγόταν ευμενή μεταβολή της νομικής και πραγματικής της κατάστασης, δηλαδή δεν θα είχε ως αποτέλεσμα την υπογραφή της σύμβασης ανάθεσης του ελεγχόμενου έργου σε αυτήν, αφού με την ...-/29.4.2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας ..., η οποία δεν είχε ακυρωθεί ή ανακληθεί, εγκρίθηκε η ακύρωση της δημοπρασίας του έργου αυτού.

17. Ήδη, με την κρινόμενη προσφυγή η προσφεύγουσα, επιδιώκοντας την αναθεώρηση της προσβαλλόμενης απόφασης, επικαλείται και προσκομίζει την .../2020 απόφαση της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, η οποία εκδόθηκε στις 21.7.2020 και με την οποία ακυρώθηκε η ανωτέρω πράξη ματαίωσης του διαγωνισμού για παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας και για μη νόμιμη αιτιολογία. Προβάλλει δε η προσφεύγουσα ότι ως εκ της κατά τα ανωτέρω ακύρωσης της ...-/29.4.2020 απόφασης ματαίωσης του διαγωνισμού της Οικονομικής

Επιτροπής της Περιφέρειας .../Περιφερειακή Ενότητα ..., το έννομο συμφέρον αυτής να προσφύγει κατά της αρνητικής 3/2020 πράξης του Επιτρόπου που την θίγει έχει αναβιώσει. Εξ άλλου, ζητεί την ανάκληση της εν λόγω πράξης προβάλλοντας ότι οι αναδειχθείσες από τον Επίτροπο πλημμέλειες είναι μη ουσιώδεις, ως εκ τούτου, μη δυνάμενες να οδηγήσουν σε διακωλυτικό της υπογραφής της σύμβασης αποτέλεσμα.

18. Με αυτά τα δεδομένα, το Δικαστήριο κρίνει, κατά πλειοψηφία, ότι η ακύρωση της ...-.../29.4.2020 απόφασης ματαίωσης του διαγωνισμού με την ανωτέρω απόφαση της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 367 παρ. 2 του ν. 4412/2016, είχε ως συνέπεια την εξ υπαρχής εξαφάνισή της και την συνεπακόλουθη αναβίωση του εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας να αιτηθεί την ανάκληση της 3/2020 αρνητικής πράξης του Επιτρόπου ήδη κατά τον χρόνο άσκησης (3.6.2020) της σχετικής αίτησής της, επομένως, εν όψει της κατά τα ανωτέρω ανατροπής του πραγματικού θεμελίου της κρίσης της, η προσβαλλόμενη πρέπει να αναθεωρηθεί και να επιστραφεί στην προσφεύγουσα το κατατεθέν παράβολο της προσφυγής αναθεώρησης.

19. Κατά την ειδικότερη γνώμη των Συμβούλων Δημήτριου Πέππα και Αγγελικής Πανουτσακοπούλου, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναθεωρηθεί για τον λόγο ότι το VI Τμήμα όφειλε εξ αρχής να δεχτεί ότι δεν ασκεί επιρροή στην ενώπιόν του διαδικασία πράξη ματαίωσης του οικείου διαγωνισμού, που εκδόθηκε ειδικώς σε συμμόρφωση με προηγηθείσα αρνητική πράξη Επιτρόπου ή Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, χωρίς, ωστόσο, όπως εν προκειμένω, να έχει καν παρασχεθεί προηγουμένως στον θιγόμενο ανάδοχο φορέα η δυνατότητα προσβολής της πράξης αυτής του Επιτρόπου ή του Κλιμακίου. Υπό διαφορετική εκδοχή, θα μπορούσε να καταλύεται ανεπίτρεπτα, με την υπό τις ανωτέρω περιστάσεις σχετική μονομερή ενέργεια της διοίκησης, η αρμοδιότητα του οικείου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου να εξετάσει την υπόθεση σε δεύτερο βαθμό, κατά περιγραφή των οικείων διατάξεων του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, αλλά και κατά παραβίαση των νόμιμων δικαιωμάτων άμυνας των θιγομένων φορέων, καθώς και της ασφάλειας δικαίου, αφού η αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα μπορούσε να εκλείπει ή να αναβιώνει, όπως εν προκειμένω, αναλόγως των εκάστοτε αποφάσεων της διοίκησης, καίτοι αυτές συναρτώνται άμεσα με την αρχική αρνητική πράξη του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

20. Μειοψήφησαν οι Σύμβουλοι Γεώργιος Βοΐλης και Δημήτριος Τσακανίκας, οι οποίοι διατύπωσαν τη γνώμη ότι, σύμφωνα με τον νόμο (βλ. άρθρο 37 παρ. 1 του ν. 4129/2013 και ήδη άρθρο 329 παρ. 1 του ν. 4700/2020), με προσφυγή αναθεώρησης ενώπιον της Ολομέλειας

μπορούν να προβληθούν μόνον πλημμέλειες για πλάνη περί τον νόμο ή τα πράγματα της κάθε φορά προσβαλλόμενης απόφασης του Τμήματος που αποφαίνεται επί αίτησης ανάκλησης. Συνεπώς, δοθέντος ότι το VI Τμήμα στην προκειμένη περίπτωση σε καμία πλάνη δεν υπέπεσε, αλλ' αντιθέτως, ορθώς έκρινε περί έλλειψης εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας βάσει των πραγματικών δεδομένων, όπως αυτά ίσχυαν, κατά τον χρόνο της λήψης της απόφασής του, η κρινόμενη προσφυγή αναθεώρησης πρέπει να απορριφθεί.

21. Το Δικαστήριο κρίνει ότι για λόγους οικονομίας της διαδικασίας, πρέπει να διακρατήσει την υπόθεση και να εξετάσει επί της ουσίας την αίτηση (ήδη προσφυγή, άρθρο 328 του νόμου 4700/2020) ανάκλησης που επισυνάπτεται στην παρούσα προσφυγή αναθεώρησης (ΕλΣ Τμ. Μείζ. - Επταμ. Σύνθ. 118/2020).

22. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι οι αναδειχθείσες από τον Επίτροπο πλημμέλειες (μη υποβολή της τροποποιημένης προγραμματικής σε προσυμβατικό έλεγχο και μη έγκριση της τροποποίησής της από τον Δήμο ... πριν από τη διενέργεια του ελεγχόμενου διαγωνισμού) δεν αφορούν την ίδια τη διαγωνιστική διαδικασία της ελεγχόμενης σύμβασης, αλλά αναφέρονται στην προγραμματική σύμβαση επί της οποίας αυτή ερείδεται.

23. Περαιτέρω, ο διενεργούμενος από τους Επιτρόπους του Ελεγκτικού Συνεδρίου προσυμβατικός έλεγχος διέπεται από τις ρυθμίσεις του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας των Υπηρεσιών Διοίκησης και Ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (απόφαση ΦΓ8/57805/2019 της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, φ. 4220 Β'/19.11.2019), ο οποίος ορίζει, στο άρθρο 20, τα εξής: «1. (...) 3. Αν ο Επίτροπος κρίνει ότι δεν πρέπει να υπογραφεί η σύμβαση, συντάσσεται συνοπτική πράξη, στην οποία παρατίθενται οι λόγοι που κωλύουν την υπογραφή της, με αναφορά στις εφαρμοστέες διατάξεις και το πραγματικό της περίπτωσης, όπως προκύπτει από τα έγγραφα του υποβληθέντος προς έλεγχο φακέλου, τα οποία μνημονεύονται ειδικώς. 4. Η κρίση του Επιτρόπου ότι κωλύεται η υπογραφή της σύμβασης έχει την έννοια ότι, αφού ελέγχθηκε το σύνολο των στοιχείων του σχετικού φακέλου, διαπιστώθηκαν μόνον οι συγκεκριμένες πλημμέλειες που έχουν παρατεθεί από αυτόν στην κατά τα ανωτέρω συνοπτική αναφορά των λόγων μη υπογραφής.».

24. Επί των αναδειχθεισών από τον Επίτροπο πλημμελειών της ελεγχόμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, το Δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη ότι α) όπως προκύπτει από τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών στην κριθείσα ως νόμιμη, με την 7/2019 πράξη της αναπληρώτριας Επιτρόπου Περιφερειακής Ενότητας ..., προγραμματική σύμβαση,

χρηματοδότης και φορέας υλοποίησης του έργου είναι η Περιφέρεια ..., η οποία προέβη αποκλειστικά και μόνον στην αύξηση του οικονομικού της αντικειμένου, κατά ένα μικρό μόνο μέρος αυτού (συν 40.000 ευρώ), χωρίς καμία άλλη τροποποίηση έτερου όρου αυτής β) ότι η προσφορά της προσφεύγουσας που αναδείχθηκε ανάδοχος, με μέση τεκμαρτή έκπτωση προσφοράς 15%, ανέρχεται στο ποσό των 391.000 ευρώ (με ΦΠΑ), ήτοι σε ποσό που υπολείπεται του οικονομικού αντικειμένου της αρχικής προγραμματικής σύμβασης (420.000 ευρώ, με ΦΠΑ), και γ) ότι, έστω εκ των υστέρων, και, σε κάθε περίπτωση, πριν από τη σύναψη της ελεγχόμενης εκτελεστικής σύμβασης εγκρίθηκε η τροποποίηση της εν λόγω προγραμματικής και από το έτερο συμβαλλόμενο μέρος αυτής, ήτοι τον Δήμο ... (βλ. την .../23.3.2020 απόφαση του Δημοτικού του Συμβουλίου), ενώ, ακολούθως, υπεβλήθη αυτή προς έλεγχο στον αναπληρωτή Επίτροπο και κρίθηκε νόμιμη με την 6/2020 πράξη του, κρίνει ότι οι πλημμέλειες αυτές είναι, στην προκειμένη περίπτωση, μη ουσιώδεις και άρα μη δυνάμενες να διακωλύσουν την υπογραφή της ελεγχόμενης σύμβασης, κατά τα βασιμίως προβαλλόμενα από την προσφεύγουσα.

25. Κατόπιν τούτων και δοθέντος ότι ο Επίτροπος κατά τον διενεργηθέντα καθολικό έλεγχο νομιμότητας του ελεγχόμενου σχεδίου συμβάσεως και της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 20 του προαναφερόμενου Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας των Υπηρεσιών Διοίκησης και Ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δεν έχει διαπιστώσει έτερη ουσιώδη πλημμέλεια, η 3/2020 πράξη του πρέπει να ανακληθεί και να κριθεί ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας .../Περιφερειακή Ενότητα ... και της προσφεύγουσας εταιρείας. Αν και κατά την ειδικότερη γνώμη της Συμβούλου Νικολέτας Ρένεση, ενόψει του ότι η αναδειχθείσα πλημμέλεια στη χρηματοδότηση της ελεγχόμενης σύμβασης ανάγεται στο προκριματικό στάδιο της διαδικασίας δημοπράτησης, μετά την αποδοχή της κρινόμενης προσφυγής, η υπόθεση θα έπρεπε να αναπεμφθεί στην αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου, προκειμένου, μετά από περαιτέρω έλεγχο, να διατυπωθεί ρητή κρίση επί της εντεύθεν διαγωνιστικής διαδικασίας.

26. Τέλος, πρέπει να διαταχθεί η απόδοση στην προσφεύγουσα του κατατεθέντος παραβόλου της προσφυγής ανάκλησης.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προσφυγή αναθεώρησης.

Αναθεωρεί την 1247/2020 απόφαση του VI Τμήματος.

Διακρατεί, εξετάζει και δέχεται την προσφυγή ανάκλησης.

Ανακαλεί την 3/2020 πράξη του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Περιφερειακή Ενότητα

Αποφαίνεται ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας .../Περιφερειακή Ενότητα ... και της προσφεύγουσας εταιρείας με την επωνυμία «... Ανώνυμη Τεχνική Εταιρία» και τον διακριτικό τίτλο «... ΑΤΕ».

Διατάσσει την απόδοση των κατατεθέντων παραβόλων προσφυγής αναθεώρησης και ανάκλησης στην προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 9 Σεπτεμβρίου 2020.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΖΩΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση, στις 4 Νοεμβρίου 2020.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ